

VELKONOČNÍ.

Jak jalové to vzrušení to velkonoční vzkříšení pro práci naší veselíku!

Zili jsme dosud? Nežili... My ani tudy nebyli a duši a mozek člověka...

Tak v Americe "žije" Čech... Dollar býchán na loktech a tohu pna se na "výši,"

Ta marně volá... probouzí a rozpíjet hladi motouzy, jímá je kde kdo svým "já" spjat...

Kde soust? Základ soustrasti? V obfane kdesi oblasti, a na zem jen vtip a smích,

Mudrců planých hovor zní jak sprostý kuplet bizarní v ten symbol jara vzkříšení,

Zem obléká se v nový háv, a "Christos voskres!" volá dav, by jediné byl neslýchan...

A tak máno často zasádl se, že bylo by jik na éase, by opravdové vzkříšení přišlo i naši do nes...

vzkříšení nových snah a met, k nimž jeden cíl by pouze vedl společnou práci ve zárech...

A. J. H.

Česko-americký přehled.

Leslie Zelený, 11letý syn prof. Zeleného na státní univerzitě v Minnesotě, založil mezi spolužáky protikuřácký klub.

— Klub "Pavla Čechová", ve kterém je sdružena dorostlejší chicagská mládež, sčrál v neděli ve prospěch Útulny a Siroťince...

— V New Yorku poslední dobu na sebe velmi mile upozorňuje mladá sice, ale velice nadaná pianistka sl. Vodičková.

— Dne 1. dubna uspořádá český pěvec Boža Umírov, který sklídlil v Americe již veliké množství va...

— Spisovatel Jan Havlasa v minulých dnech ožen se — dle chicagských listů — s deeron krajanu Heřmana v Los Angeles, Cal.

— Úřadovna Nár. Hlav. řádu ČSPS, rozoslala rozpočet úmrtí za měsíc únor 1910, z kteréhož vysvítá, že zemřelo celkem 20 členů a 5 členky...

— Znameníť umělec český, František Hladký, z Chicaga, odešel od Thomasova orchestru, jehož členem byl po celých 17 roků...

— Výborná pianistka Milada Černá z Chicaga vydá se v nejbližší době na své druhé umělecké tourné Evropou...

— Josef Hladký, synovec uvedeného již virtuosa Fr. Hladkého, slibuje státi se výborným herecem na anglickém jevišti...

— Z Chicaga došla sem zpráva, že česká odbojka veřejné tamní knihovny bude nejspíše z budovy Plzeňského Sokola odstraněna...

— Clevelandský kaplan při omdě Panny Marie Lourdské, dp. Petr Ryšánek, byl přesazen do slovenské osady v Barberton, O.

— V obrovský balvan stržen byl minulý týden tajícím sněhem se straně na severní straně v Pittsburgu a zasáhl 9letého českého hoška, Viléma Kyselku...

— V edar-rapidském ovesném mlýnu přišel minulý týden o život 40letý krajan Josef Nechvíle. Byl zasnypán 30 stop vysokou vrstvou kory a udusil se.

— Sedmiletý synek krajanu Václava Křepely z Toledo, Ia., byl vědra třech zasažen na poli okopávacím strojem svého otce a děsně potlučen.

— Staříčský český farmář Josef Janoch, jenž žil dlouhou dobu v Euclid, O., v těchto dnech náhle zemřel. Jeho mrtvolá byla nalezena groceristou Kurtzem...

— Krajan Karel Nohavec z Crete, Neb., pokusil se dnes týden, stěliv se do levé strany prsou, o sebevraždu. Zoufalý mladík je synem váženého cretského občana, p. M. Nohavec.

— Krajanu Jos. Schrottenhamovi z Chicaga podřídil H. Rice v hádece bitvou krk a smrtelně jej zranil.

— Nezaměstnanost a omrzelost

nie" do Anglie, svého to nynějšího domova a vrátí se sem teprve za dva roky.

Nehody, neštěstí a černá kronika česko-americká.

— Nešťastná světačka, mužem svým hanebně vykořisťovaná — jež byla v Chicagu minulý týden v domě č. 1144 Monroe ul. svým manželem postřelena (smrtelně), je rodilou Češkou.

— Otto Švandl, 20letý dělník, z Corona, S. D., byl v minulých dnech gasolinovým strojem vážně potlučen.

— Krajan Jan Mašek z Grafton, N. D., byl minulý týden zatčen a uvězněn pro vydržování pokoutní putky.

— Černoeh Stevenson z Chicaga, jenž zničil české 15leté děvče, A. Fričovou, byl odsouzen na 3 roky do žaláře.

— H. Platka, z čísla 2214 záp. 55. ul. v Town of Lake, byl minulý týden smrtelně postřelen hřadivem Panhandle dráhy.

— Petr Miřanský, farmář z okresu Folk, S. D., byl tuhle splášenými koni, které chtěl zdržeti, sražen k zemi a tak potlučen, že nepoehybně zranění svému podlehne.

— V mrtvole muze, nalezeného v bažinách Western Springs, Ill., poznána byla dle sokolského odznaku mrtvola krajanu.

— Baltimorská krajanek, 63letá Barbara Kudláková, minulý týden pádem se schodou se zabila. Vnukem svým byla nalezena již jako mrtvá.

— Obrovský balvan stržen byl minulý týden tajícím sněhem se straně na severní straně v Pittsburgu a zasáhl 9letého českého hoška, Viléma Kyselku...

— V edar-rapidském ovesném mlýnu přišel minulý týden o život 40letý krajan Josef Nechvíle. Byl zasnypán 30 stop vysokou vrstvou kory a udusil se.

— Sedmiletý synek krajanu Václava Křepely z Toledo, Ia., byl vědra třech zasažen na poli okopávacím strojem svého otce a děsně potlučen.

— Staříčský český farmář Josef Janoch, jenž žil dlouhou dobu v Euclid, O., v těchto dnech náhle zemřel. Jeho mrtvolá byla nalezena groceristou Kurtzem...

— Krajan Karel Nohavec z Crete, Neb., pokusil se dnes týden, stěliv se do levé strany prsou, o sebevraždu. Zoufalý mladík je synem váženého cretského občana, p. M. Nohavec.

— Krajanu Jos. Schrottenhamovi z Chicaga podřídil H. Rice v hádece bitvou krk a smrtelně jej zranil.

— Nezaměstnanost a omrzelost

COPENHAGEN SNUFF. Záruka jak za prodej tak za čistotu. Jme ochotni vyměnit, dovozní na útraty zákazníka, (podle našeho ceníku) tento balík „Copenhagen Snuff“ za kterýkoliv z našich druhů šňupavého tabáku...

Střevíce, které dají nohám odpočinek. Vyrábíme střevíce nejlepšího druhu. Svršky a podešve z nejlepší kůže. Naš kupovat obuv z výhodných továrin, když se vyrábí také zboží na západě.

HOTEL PRAHA na rohu 13. a William ul. Nejlepším útlukem, pro krajanu do Omahy na návštěvu zavítáním, jest bez odporu.

HENRY ROHLF Importér a velkoobchodník s pivem a líkory. Proslulé pivo "Edelweiss" z P. Schoenhofenova pivovaru.

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. v čísle 1306 Farnam ulice. Práv importované pivo na šep. PLEZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách.

PEUKETOVÉ

NAŠE ROZVODY.

Každý, kdo pročítá chicagské denní listy a v těchto věnuje pozornost soudním rubrikám, zjistí již si povšimnutí, že není dle, kdy by se nedočetl o tom, že opět byla podána žaloba na rozvod, nebo že před tím anebo onim soudem projednávana byla rozvodní žaloba paní X. anebo pana Y. Kdy by zprávy takové stávaly jen jako případy ojedinelé, nepozastavovali bychom se nad tím. Doštěme-li se však, že za ledný den podána byla tolik a tolik žalostí za rozvod a že tolik a tolik rozvodů — českých rozvodů bylo povoleno, tu již se nad tím rozmyslí musíme sami mimoděk ulevíme si povydechem: "Jaké to smutné poměry!"

Ha, smutné poměry... Člověku a to i každému průměrnému člověku sdají se býti všechny ty dení a týdení články českých rozvodů skoro nemožnými a neuvěřitelnými. A přece jen jsou holou a velice smutnou skutečností, která již svými statistickými daty česko-americký život a poměry jeho staví do prapodivného světla v oči každého Američana, ale i ostatních jinanároševců, kteří na základě českých oněch fakt jsou vaktuku plně oprávněni v úsudku, jenž pro

nás nikdy nemůže vyzníti příznivě a liehotivě.

Anglické časopisy, s výjimkou tisku žlutého podávali zprávy o rozvodních případech, nejednala se o strany prominentní, velice strážně, zmiňujíc se pouze o důvodu, pro který žalost za rozvod byla žalující stranou podána. A tu se ve zprávách takových dočteme, že to bylo kruté zacházení, týrání, nepodporování, opilství, o puštění, nevěra, cizoložství atd. atd. Je-li počet žalob pro ty které vyjmenované důvody značným, ve světě tím ostřejším vyniknou před americkou veřejností všechny ony vyznačené vlastnosti, kterými na etí a dobrém jménu nám Čechům níjak nepřibude. Kdybychom početná byli v Chicagu tak silní, jako Američani, nikdo by se nad tím nemohl pozastaviti. Stajme-li však netoliko za nimi, ale i za Irány, Němci a Poláky v menšině, která je značně keiklavou, pak klíčovým musí býti i to nepoměrné velké množství českých rozvodů, které každému vážně vyslyšícímu a poměrně včasnému si člověku musí na mysli uvéstí otázku: "Co asi příčinou smutných těch poměrů?"

Příčin stává mnoho. Jednou z nejdůležitějších však zdá se nám býti slabý mravní základ, který si do života přivádíme hrdě a pochobenou anebo vůbec nedostatečnou výchovou, která nám nepovzděla nejen nic o etlice, ale ani o

důležitosti a zodpovědnosti manželského stavu.

Snad nikde na celém světě nezavírají se sňatky s takou lehkomyšlností jako mezi námi americkými Čechy. Dva mladí, sotva skoro odrostlí lidé se poznají a za krátkou dobu potom, někdy dokonce i za několik dní se vezmou, aniž by se jenom dosti málo pokusili o sebezpoznaní, o poznání svých povah, svých náruživostí a o stálosti svých stýků, podepřené nejenom sympathií zevní, ale i vnitřní, kterou by na jedné i na druhé straně slovu přibáhlá Duše, toužící ne po tělech, ale po sblížení dvou oddaných sobě kamarádů. Proto taky o etickém a psychologickém pokladu většiny dnes mezi námi Čechy uzavřených sňatků nedá se ani mluvit. Velikou většinou mladých lidí dráždí vůně pohlaví a pro tu, umohdy jen pro tu, sňatky uzavírají. Za nedlouho seznamí, že vůně, která je pohlavím dráždila, vyprahlá a že i to zevní teplo přestalo křáti, tak že o uboh, poněkud vnitřního, důvěrného, spáse mezi nimi vůbec nebylo, nastává doba ochlazení, a tou i státnost zpodnělá, která se konala ve dnům i dráhobem, poněkud na tu není žádného stimulantu, stane se smutnějším. Jedno nevlidné slovo nebo výstup vezme si pak jedna nebo druhá strana za důvod k rozvodu, který obdržiteli, není v americkém soudnictví nemožný.

Další příčinou zdá se nám býti povrchnost našich dívek. Velmi mnohá a — řecké — skoro každé druhé děvče provádává se zde z touhy po dobrém zaopatření, dobrých časech, po penězích. Prodává se. Nemůže-li obdržeti vše, co chce, nákladné dary, prořádky, časté návštěvy divadel a tanečních i nejvyšších zábav, nedostane-li často nové šaty a nové klobouky, alezno si hned přičinu a s tou pak rovnou běží k právníku — "specialistovi," který se o další postará s největší ochotou. Vášeň, náruživost, požítkářství zaměňuje se u nás za nejvyšší lásku. Jak j ta česko-americká láska ubohá! Jak smutná! Nikde skoro ani stopy po nějaké hlubší opravdovosti, jež by tryskala ze srdce a duše. Většinou setkájí se v manželstevch našich pouze dvě nenasytná těla, která velmi záhy vzájemně se nabadí a pak, poněkud lábného důvěrného politka mezi oběma nastává, záhy se rozpouh.

A na ženě by velmi mnoho záleželo, kdyby chtěla a kdyby ve sněhu tou byla ještě před konstěm svojím vylákována a vychovávána, by počet rozvodů tak úžasnou měrou nevrstřel. Uvědomila-li by si, že muž svému mláde by býti nejen ženou, ale i kamarádkou a nepříjemným společníkem, kterého musí v určitých dobách nešlytně potřebovat, a podle toho ta

ky ve svém manželství se řídila, pak by na mužově straně nikdy nedocházelo ku opilství, týrání a nepočetnosti. Jisto je, že žena vždy spíše může si podmaniti muže, než muž ženu. Zena je s to z muže učiniti nejlepšího člověka, ale i největšího darebáka. Proto na ženě v první řadě je, by se postarala o to, by manželství její bylo šťastným. Prostředků k docicení toho má dosti. Pouhé tělo však není tím prostředkem. Duši svou, svou něhu, svým citem a svou skromností nechť se muži svému stane přítelkyní, kamarádkou a ve slabých chvílích jeho i rádkyní.

Další příčinu stále množících se rozvodů v Chicagu viděl bychom právě v těch soudních zprávách českých časopisů, které rubrikou tou působí právě tak zlobně jako krávy, místa by před rozvody varovaly, k rozvodům cestu přímo ukazují a tak mnohdy právě jako výše poznamenanou literaturou ručanovou štěpě svoje, hlavně však štěpěky svádějí na bezostyš.

Mohlo by snad zdáti, že řádky naše namířeny jsou proti ženám — Nikoli, jsou proti rozvodům. A vyzníti-li to v tom úsudku náš o ženě slabých nepřiměřeně, byl mině poctivě a upřímně. Ne příhanou, ale přání, aby se všechny naše mladé ženy staly skutečnými a opravdovými ženami, jakými jsou ty naše dobré, milé a drabé matky a maminky, které manželství rozvodně

doceła jinak, než jak se mu rozumí dne dnešního. V jejich dobách byla to skutečně jenom láska, čistá, velká a žádná obět se nelekající láska, která sňatky uzavírala a spojovala dva lidi, kteří, třeba byli chudíci a prostí, přec jen byli šťastni a nejšťastnější v domácnostech, v kterých sedávali a jako druh s druhem sdíleli spolu všechny radosti a bolesti v pláči i v smích, ale vždy v lásce a oddanosti. Dnes jako by ten oheň v mladých domácních křebech dohasinal. A tak chladno a studeno začíná ranout našimi domácnostmi...

Tak eize někdy v nich býva, že člověku je až tesknou. — V dobách, kdy si náš dědeček babičku bral, nebylo tomu tak. Což my sami jsme někdy jiným než oni byli? Nejsme také lidmi? Ano, jame. — Ale zjevně jinak!

V dobách našich babiček a dědečků žilo se srozuměm. Dnes se žije studenou a raffinovanou vyplačovanou, která manželství shazuje jako mravního podnikání. A dokud stávají lidé ona vyplačovaná, stábe se budou množit i rozvody. Za tyto jednotlivé strany zodpovědné můžeme. Vím jich vícehou ne se špatná a zvrácená rodinná výchova, kterou se tvoří poměry společenské a je-li výchova špatnou, nemožno býti ani společenské poměry dobrými. Proto napravme výchovu v domácnosti zmaoň zmaoň a stále se množící rozvody.